

Ένα σχόλιο πάνω στο ποίημα Όσο μπορείς του Κ.Π. Καβάφη

"Θα συνιστούσα αυτό το ποίημα να το μάθουν απόξω, όσο γίνεται περισσότεροι άνθρωποι, και να το ξαναδιαβάζουν, να το ξαναλένε στον εαυτό τους, όπως, να πούμε, είναι κάτι τέτοια ποιήματα - ξέρω γω - σαν το "Αν μπορείς" του Κίπλινγκ, έτσι ... Αυτό... να το μάθουν απόξω και να το λένε. Λέγεται Όσο μπορείς.

Προσέχετε τι λέει; Και σκεφτείτε τη ζωή μας, τη δικιά μας, τη ζωή των κοινωνιών των συγχρόνων, τη ζωή των εκδηλώσεων...

Όλοι πολλοί μαζί... στέκουν όρθιοι, λένε λόγια... τούτο... κείνο... τάχα αγαπιούνται... φιλιούνται -- φιλάν τον αέρα, δεξιά κι αριστερά απ' τα μάγουλα ο καθένας, κανένας δε φιλάει πράγματι τα μάγουλα, κανένας δε φιλάει πράγματι το στόμα, κανένας δεν επιθυμεί πράγματι όσο λέει πως επιθυμεί τον άλλο, "Α!...τι ωραία που σε είδα!..."

Αυτή είναι η πολλή συνάφεια του κόσμου, οι πολλές κινήσεις κι ομιλίες, κι όλη αυτή η ψευτιά, το θέατρο... - η οποία, λέει, εξευτελίζει τη ζωή... την εκθέτει... στην καθημερινή ανοησία των σχέσεων και των συναναστροφών.

Εδώ δείχνεται ο πράγματι - θα έλεγα - επαναστατικός Καβάφης, προσωπικά επαναστατικός, - γιατί δεν ξέρω αν επανάσταση είναι η φωνή..., η επίθεση..., η μάχη... και μήπως είναι πιο φοβερή επανάσταση η απόφαση ότι δεν έχω καμιά σχέση με το κακό και τη φλυαρία αυτού του κόσμου !

Τον είπανε ποιητή της παρακμής..., αυτά είναι γελοιότητες. Ας στο ξαναλέει ο καθένας, ας το μάθει απόξω αυτό το ποίημα - θα του κάνει καλό...

Αν γλιτώσει και μία μονάχα απ αυτές τις εκδηλώσεις κι απ αυτές τις συνάφειες και τις πολλές κινήσεις κι ομιλίες, - θα είναι μεγάλο κέρδος."

Ρένος Αποστολίδης (συγγραφέας, φιλόλογος και κριτικός της λογοτεχνίας)